T004 A HÀM IV 200-Kinh A Lê Tra-Phẩm Đại-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Baáy giôø coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch vai aùo beân phaûi chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät baïch: “Baïch Theá Toân, coù tröôøng hôïp naøo nhaân beân trong maø coù sôï haõi chaêng?”1 Theá Toân ñaùp: “Coù.” Tyø-kheo laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, theá naøo laø nhaân beân trong maø coù sôï haõi?” Theá Toân ñaùp: “Tyø-kheo, thaáy nhö vaày, noùi nhö vaày, ‘Kia tröôùc ñaây hoaëc giaû khoâng coù; giaû thieát coù ta khoâng ñöôïc2.’ Vaø do thaáy nhö vaäy, noùi nhö vaäy, ngöôøi aáy öu saàu, phieàn muoän, khoùc loùc, ñaám ngöïc, phaùt cuoàng si. Naøy Tyø-kheo, nhö vaäy laø nhaân beân trong maø coù sôï haõi.” Tyø-kheo taùn thaùn Theá Toân, roài laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, coù tröôøng hôïp naøo nhaân beân trongmaø khoâng coù sôï haõi chaêng?” Ñöùc Theá Toân noùi: “Coù.” Tyø-kheo laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, theá naøo laø nhaân beân trong maø khoâng coù sôï haõi?” Theá Toân ñaùp: “Tyø-kheo, khoâng thaáy nhö vaày, khoâng noùi nhö vaày, ‘Kia tröôùc ñaây hoaëc giaû khoâng coù; giaû thieát coù ta khoâng ñöôïc.’ Vaø do khoâng thaáy nhö vaäy, khoâng noùi nhö vaäy, ngöôøi aáy khoâng öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt cuoàng si. Naøy Tyø-kheo, nhö vaäy laø nhaân beân trong maø khoâng coù sôï haõi.” Tyø-kheo taùn thaùn Theá Toân, roài laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, coù tröôøng hôïp naøo nhaân beân ngoaøi3 maø coù sôï haõi chaêng?” Theá Toân ñaùp: “Coù.” Tyø-kheo laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, theá naøo laø nhaân beân ngoaøi coù söï sôï haõi?” Theá Toân ñaùp: “Tyø-kheo, thaáy nhö vaày, noùi nhö vaày, ‘Ñaây laø thaàn ngaõ, ñaây laø theá gian, ñaây laø ta, ta seõ hieän höõu ôû ñôøi sau.’ Vaø do thaáy nhö vaäy, noùi nhö vaäy, maø hoaëc giaû gaëp Nhö Lai hay ñeä töû cuûa Nhö Lai, thoâng minh trí tueä noùi naêng kheùo leùo, thaønh töïu trí tueä. Vaø baáy giôø Nhö Lai, hoaëc ñeä töû cuûa Nhö Lai vì dieät tröø heát taát caû töï thaân, cho neân noùi phaùp; vì xaû ly taát caû laäu, taát caû ngaõ vaø sôû taùc cuûa ngaõ; dieät kieát söû kieâu maïn, cho neân noùi phaùp. Ngöôøi aáy ñöôïc nghe Nhö Lai hoaëc ñeä töû cuûa Nhö Lai vì dieät taát caû töï thaân cho neân noùi phaùp, vì xaû ly taát caû laäu, taát caû ngaõ vaø sôû taùc cuûa ngaõ, dieät kieát söû kieâu maïn, cho neân noùi phaùp; noù beøn öu saàu, phieàn muoän, khoùc loùc, ñaám ngöïc, phaùt si cuoàng noùi nhö vaày, ‘Ta seõ ñoaïn hoaïi, khoâng coøn taùi sanh nöõa.’ Vì sao vaäy? Naøy Tyø-kheo, vì ngöôøi aáy trong moät thôøi gian daøi, haèng soáng vôùi nhöõng ñieàu khoâng khaû aùi, khoâng khaû laïc, khoâng xöùng yù nieäm aáy, cho neân noù öu saàu, phieàn muoän, khoùc loùc, ñaám ngöïc, phaùt si cuoàng. Naøy Tyø-kheo, nhö vaäy laø nhaân beân

1. Paøli: siyaø nu kho bhante asati bahiddhaø asati paritassanaø ti, coù theå coù caùi gì khoâng thaät höõu ôû beân ngoaøi maø khieán cho coù sôï haõi? 2. Vaên Haùn ñoaïn naøy hôi toái nghóa. Tham khaûo Paøli: ahu vata me, taö vata me natthi, chao oâi, noù (tröôùc kia) ñaõ laø cuûa toâi, (nay) thöïc söï khoâng laø cuûa toâi. 3. Paøli:...ajjha ö asati..., khoâng coù thaät ôû beân trong. Xem cht.14 treân.

ngoaøi maø coù sôï haõi.” Tyø-kheo taùn thaùn Theá Toân, roài laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, coù tröôøng hôïp naøo nhaân beân ngoaøi maø khoâng coù sôï haõi chaêng?” Theá Toân ñaùp: “Coù.” Tyø-kheo laïi hoûi: “Baïch Theá Toân, theá naøo laø do beân ngoaøi maø khoâng coù sôï haõi?” Theá Toân ñaùp: “Tyø-kheo, khoâng thaáy nhö vaày, khoâng noùi nhö vaày, ‘Ñaây laø thaàn ngaõ, ñaây laø theá gian, ñaây laø ta, ta seõ hieän höõu ôû ñôøi sau.’ Vaø do khoâng thaáy nhö vaäy, khoâng noùi nhö vaäy, maø hoaëc giaû gaëp Nhö Lai, hoaëc ñeä töû cuûa Nhö Lai, thoâng minh trí tueä, noùi naêng kheùo leùo, thaønh töïu trí tueä; vaø baáy giôø Nhö Lai hoaëc ñeä töû cuûa Nhö Lai, vì dieät taát caû töï thaân cho neân noùi phaùp; vì xaû ly taát caû ngaõ vaø sôû taùc cuûa ngaõ, dieät kieát söû kieâu maïn, cho neân noùi phaùp. Ngöôøi aáy ñöôïc nghe Nhö Lai hoaëc ñeä töû cuûa Nhö Lai, vì dieät taát caû töï thaân cho neân noùi phaùp; vì xaû ly taát caû laäu, taát caû ngaõ vaø sôû taùc cuûa ngaõ, dieät kieát söû kieâu maïn, cho neân noùi phaùp. Ngöôøi aáy khoâng öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt cuoàng si maø noùi nhö vaày, ‘Ta seõ bò ñoaïn dieät, khoâng coøn taùi sanh nöõa.’ Vì sao vaäy? Naøy Tyø-kheo, vì ngöôøi aáy trong moät thôøi gian daøi haèng soáng vôùi nhöõng ñieàu khaû aùi, khaû laïc, xöùng yù nieäm aáy, cho neân khoâng öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt cuoàng si. Naøy Tyø-kheo, nhö vaäy laø do beân ngoaøi maø khoâng coù söï sôï haõi.” Baáy giôø, Tyø-kheo taùn thaùn Ñöùc Theá Toân: “Laønh thay! Laønh thay!” Taùn thaùn roài, kheùo leùo ghi nhaän vaø trì tuïng, roài im laëng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân khen caùc Tyø-kheo: “Laønh thay! Laønh thay! Tyø-kheo, ngöôi chaáp thuû nhöõng ñieàu coù theå ñöôïc chaáp thuû nhö vaäy4, maø sau khi chaáp thuû laïi khoâng sanh öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt cuoàng si. Caùc ngöôi thaáy coù caùi coù theå chaáp thuû naøo maø khi ñöôïc chaáp thuû aáy laïi khoâng sanh öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt si cuoàng chaêng?” Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân, khoâng.” Theá Toân khen raèng: “Laønh thay! Laønh thay! Caùc ngöôi y cöù vaøo caùi sôû y cuûa kieán nhö vaäy5, maø kieán ñöôïc y cöù aáy laïi khoâng sanh öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc. Caùc ngöôi coù theå y cöù vaøo tri kieán nhö vaäy, maø tri kieán ñöôïc y cöù aáy khoâng sanh öu saàu, khoâng phieàn muoän, khoâng khoùc loùc, khoâng ñaám ngöïc, khoâng phaùt cuoàng si chaêng?” Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân, khoâng.” Theá Toân khen: “Laønh thay! Laønh thay! Caùc ngöôi chaáp thuû thaân nhö vaäy, maø coù thaân naøo laø thöôøng

4. Thoï nhö thò sôû khaû thoï Paøli: taö attavaødupaødaønaøö upaødiyetha yaösa..., caùc ngöôi coù theå chaáp thuû Ngaõ luaän thuû naøo (coá chaáp quan ñieån höõu ngaõ) maø... 5. Y nhö thò khieán sôû khaû Paøli: taö bhikkhave diæææhinissayaö nissayetha yaösa..., caùc ngöôi coù theå y chæ sôû y cuûa kieán...

truï khoâng bieán dòch, laø phaùp khoâng hoaïi dieät chaêng? Caùc ngöôi coù thaáy söï chaáp thuû naøo veà thaân ñöôïc chaáp thuû nhö vaäy maø laø thöôøng truï, khoâng bieán dòch, laø phaùp khoâng hoaïi dieät chaêng?” Tyø-kheo ñaùp: “Baïch

Theá Toân, khoâng.” Ñöùc Theá Toân khen: “Laønh thay! Laønh thay! Noùi laø do thaàn ngaõ maø coù ta6, khoâng coù thaàn ngaõ thì khoâng coù ta. Ñoù laø thaàn ngaõ vaø sôû höõu cuûa thaàn ngaõ, ñeàu khoâng theå baét ñöôïc, khoâng theå khaùi nieäm ñöôïc, vaø kieán xöù raøng buoäc vôùi kieát söû tuøy mieân ôû trong taâm7, cuõng khoâng theå baét ñöôïc, cuõng khoâng theå khaùi nieäm ñöôïc. Naøy Tyø-kheo, nhö vaäy haù khoâng phaûi laø ñaày ñuû ñeå noùi veà kieán vaø töông tuïc bôûi kieán, nhö laø Tyø-kheo A-leâ-tra, voán laø moät ngöôøi Giaø-ñaø-baø-leâ chaêng?” Tyø-kheo ñaùp: “Thaät söï nhö vaäy, baïch Theá Toân. Nhö vaäy laø ñaày ñuû ñeå noùi veà kieán vaø töông tuïc bôûi kieán, nhö Tyø-kheo A-leâ-tra, voán laø moät ngöôøi giaø-ñaø-baø-leâ.” “Laïi nöõa, coù saùu kieán xöù. Nhöõng gì laø saùu? Tyø-kheo, ñoái vôùi nhöõng gì thuoäc veà saéc, hoaëc quaù khöù, vò lai, hieän taïi, hoaëc noäi, hoaëc ngoaïi, hoaëc tinh, hoaëc thoâ, hoaëc dieäu, hoaëc baát dieäu, hoaëc gaàn hoaëc xa; taát caû saéc aáy ñeàu khoâng phaûi sôû höõu cuûa ta, ta khoâng phaûi laø sôû höõu cuûa saéc aáy, cuõng khoâng phaûi laø thaàn ngaõ. Nhö vaäy do tueä maø quaùn saùt bieát nhö thaät veà saéc. Nhöõng gì thuoäc veà thoï, töôûng, thuoäc veà kieán naøy ñeàu thaáy chuùng khoâng phaûi laø sôû höõu cuûa ta, ta khoâng phaûi laø sôû höõu cuûa chuùng, ta seõ khoâng coù, ta seõ khoâng hieän höõu, taát caû chuùng ñeàu khoâng laø sôû höõu cuûa ta, ta khoâng phaûi laø sôû höõu cuûa chuùng, cuõng khoâng phaûi laø töï ngaõ. Nhö -! äy, do ùä -tuõä õä aùtthu õ -hy,ieä t thuoächaáy saéc. N ù éthuo âncu áp thu e

“Theá naøo laø Tyø-kheo phaù ñoå thaønh quaùch10. Sanh töû voâ cuøng ñaõ dieät taän, ñaõ bieán tri, nhoå tuyeät goác reã, deïp tan khoâng coøn sanh trôû laïi nöõa. Nhö vaäy laø Tyø-kheo phaù ñoå thaønh quaùch. “Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng cöûa11? Naêm haï phaàn kieát ñaõ dieät taän, ñaõ bieán tri, nhoå tuyeät goác reã, deïp tan khoâng coøn sanh trôû laïi nöõa. Nhö vaäy laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc khoâng cöûa. “Theá naøo laø Tyø-kheo ñöôïc göông Thaùnh trí tueä12? Ngaõ maïn ñaõ dieät taän, ñaõ bieán tri, nhoå tuyeät goác reã, deïp tan khoâng coøn sanh trôû laïi nöõa. Nhö vaäy laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc göông Thaùnh trí tueä. “Ñoù goïi laø Tyø-kheo baêng haøo, vöôït haøo, phaù ñoå thaønh quaùch, khoâng cöûa, ñöôïc göông Thaùnh trí tueä. “Nhö Lai chaùnh giaûi thoaùt nhö vaäy, duø Nhaân-ñaø-la13, duø Thieân Y-sa-na14, duø Phaïm thieân vaø quyeán thuoäc, khoâng ai coù theå tìm thaáy thöùc sôû y cuûa Nhö Lai. Nhö Lai laø Phaïm, Nhö Lai laø Maùt laïnh, Nhö Lai laø Khoâng phieàn nhieät, Nhö Lai laø Baát dò15. Ta noùi nhö vaày, Caùc Sa-moân Phaïm chí xuyeân taïc Ta baèng nhöõng lôøi hö voïng khoâng chaân thaät raèng, ‘Sa- moân Cuø-ñaøm chuû tröông hö voâ16. Quaû thaät coù chuùng sanh, nhöng laïi chuû tröông laø ñoaïn, dieät, hoaïi17. Nhöng neáu trong ñoù khoâng coù, thì Ta ñaõ khoâng noùi raèng, ‘Nhö Lai aáy trong ñôøi hieän taïi, ñöôïc noùi laø khoâng öu phieàn, neáu coù ai maï lî, ñaùnh ñaäp, saân haän, traùch maéng Nhö Lai; trong tröôøng hôïp ñoù Nhö Lai khoâng saân haän, khoâng thuø haän, troïn khoâng coù haïi taâm.’ Neáu coù ai ñaùnh ñaäp, maï lî, saân haän, traùch maéng Nhö Lai, yù Nhö Lai theá naøo? Nhö Lai töï nghó nhö vaày, ‘Coù haønh vi taïo taùc naøo cuûa Ta trong quaù khöù ñeå ñöa ñeán söï kieän naøy.’ Ñoái vôùi söï maï lî, ñaùnh ñaäp, saân haän, traùch maéng Nhö Lai, Nhö Lai nghó nhö

vaày, ‘Neáu coù ai cung kính cuùng döôøng, leã baùi, toân troïng, thöøa söï Nhö Lai; Nhö Lai khoâng do ñoù maø vui thích, khoâng do ñoù maø hoan hyû, taâm khoâng do ñoù maø hoan laïc.’ Neáu coù ai cung kính, cuùng döôøng, leã baùi, toân troïng thöøa söï Nhö Lai, thì yù Nhö Lai theá naøo? Nhö Lai töï nghó, ‘Ta nay do nhöõng gì ñöôïc bieát, do nhöõng gì ñöôïc ñoaïn tröø maø ñöa ñeán söï kieän naøy?’ Neáu coù ai cung kính, cuùng döôøng, leã baùi, toân troïng, thöøa söï Nhö Lai, Nhö Lai nghó nhö vaäy.” Baáy giôø Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: “Neáu coù ai maï lî ñaùnh ñaäp, traùch maéng caùc ngöôi; hay neáu coù ai cung kính, cuùng döôøng, leã baùi, toân troïng, thöøa söï caùc ngöôi; caùc ngöôi nhaân ñoù cuõng chôù neân saân haän, thuø haèn, chôù coù taâm haïi, cuõng chôù vui thích, hoan hyû, cuõng ñöøng coù taâm hoan laïc. Vì sao? Haõy nghó raèng, “Chuùng ta khoâng coù thaàn ngaõ, khoâng coù sôû höõu cuûa thaàn ngaõ. Ví nhö nay ñaây, ngoaøi cöûa Thaéng laâm naøy coù coû khoâ, caây khoâ, coù moät ngöôøi mang ñi ñoát, tuøy yù maø duøng. YÙ caùc ngöôi nghó sao? Caây coû khoâ kia coù nghó raèng, ‘Ngöôøi aáy mang ta ñi ñoát, tuøy yù maø duøng khoâng’?”

10.

Phaù quaùch Paøli: saökiòòaparikkho, ngöôøi ñaõ laáp haøo.

11.

Voâ moân Paøli: niraggaôo, ngöôøi ñaõ thaùo choát cöûa.

12.

Thaùnh trí tueä kính Paøli: ariyo oannaddhajo pannabhaøro
visaöyutto, vò Thaùnh ñaõ haï côø, ñaõ ñaët gaùnh naëng xuoáng, ñaõ thoaùt ly.

13.

Nhaân-ñaø-la Paøli: Inda, töùc Thieân Ñeá Thích.

14.

Y-sa-na Paøli: Ìsaønaø.

15.

Nhö Lai thò Phaïm, Nhö Lai thò laõnh, Nhö Lai baát phieàn nhieät, Nhö Lai baát dò

16.

Ngöï voâ sôû thi thieát Paøli: venayiko Samano Gotamo, Sa-moân
Cuø-ñaøm, ngöôøi daãn ñeán choã hö voâ.

17.

Thi thieát ñoaïn dieät hoaïi. Paøli: ucchedaö vinaøsaö vibhavaö paóóaøpeti, chuû tröông ñoaïn dieät, hoaïi dieät, phi höõu.

Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân, khoâng.” Cuõng vaäy, neáu coù ai maï lî, ñaùnh ñaäp, saân haän, traùch maéng caùc ngöôi hay neáu coù

ai cung kính, cuùng döôøng, leã baùi, toân troïng, thöøa söï caùc ngöôi; caùc ngöôi nhaân ñoù cuõng

chôù neân saân haän, thuø haèn, chôù coù haïi taâm cuõng chôù coù vui thích, hoan hyû, cuõng ñöøng coù

taâm hoan laïc. Vì sao? Haõy nghó raèng, ‘Ta khoâng coù thaàn ngaõ, khoâng coù sôû höõu cuûa thaàn

ngaõ.’

“Phaùp cuûa Ta giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá, tuyeân truyeàn, cho trôøi ngöôøi. Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá, tuyeân truyeàn, cho ñeán trôøi ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai vôùi chaùnh trí giaûi thoaùt maø maïng chung, vôùi ngöôøi aáy khoâng giaû thuyeát coù luaân chuyeån voâ cuøng. “Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá, tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi. Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá, tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai vôùi naêm haï phaàn kieát taän dieät maø maïng chung seõ sanh ôû choã kia maø vaøo Nieát-baøn, ñöôïc phaùp baát thoái, khoâng trôû laïi theá gian naøy. “Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi. Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai vôùi ba kieát söû ñaõ taän dieät, daâm noä si ñaõ moûng, chöùng ñaéc Nhaát vaõng lai, sau khi qua laïi nhaân gian thöôïng moät laàn nöõa, seõ chöùng ñaéc khoå bieân. “Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng

coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi. Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng

thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc lau boá,

tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai vôùi ba kieát söû ñaõ taän dieät, ñaéc Tu-

ñaø-hoaøn, khoâng ñoïa vaøo phaùp aùc, quyeát ñònh seõ ñeán chaùnh giaùc, chæ caàn baûy laàn qua laïi

coõi trôøi coõi ngöôøi, sau baûy laàn qua laïi seõ chöùng ñaéc khoå bieân.

“Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy, ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc löu boá tuyeân truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi. Phaùp cuûa Ta ñöôïc giaûng thuyeát toaøn thieän, ñöôïc phôi baøy ñöôïc quaûng baù, khoâng coù troáng khuyeát, ñöôïc lan boá, tuyeân

truyeàn cho ñeán trôøi ngöôøi nhö vaäy, neáu coù ai vôùi taâm tín laïc nôi Ta maø maïng chung, chaéc chaén seõ mau vaøo thieän xöù18.” Phaät thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

18. Coøn moät caâu choùt trong baûn Haùn: nhö thöôïng höõu dö Khoâng roõ yù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.